

Internacionalisták kitüntetése

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöksége Harci Erdeméért érdeméremmel tüntetett ki magyar internacionalistákat, akik részt vettek a Nagy Októberi Szocialista forradalomban, a polgárháborúban, a szovjet hatalom megteremtésében. A kitüntetettek egy csoportjának csütörtökön F. J. Tyitov, a Szovjetunió budapesti nagykövete meleg szavak kíséretében nyújtotta át az érdemérmeket a nagykövetségben. A bensőséges ünnepségen megjelent Biszku Béla, az MSZMP KB titkára és Kállai Gyula, az országgyűlés elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, továbbá Gyenes András külügyminiszter-helyettes. A kitüntetések átadását Röve-tően Kállai Gyula a párt és a kormány nevében üdvözölte a kitüntetetteket. A magas kitüntetésben részesült internacionalisták nevében Szántó Ferenc mondott köszönetet.

Hárommillió tonna szén

Az Oroszlányi Szénbányánál csütörtökön megkezdődtek a második negyedévi termelési tanácskozások. Ebben az évben a tervezettnél 100 000 tonnával több szenet kér tőlük a népgazdaság, így csaknem 3 millió tonnát kell felszínre küldeniök.

Érdemes-e tíz ujjal megbontani a földet? Spárgaszedés a bakháta között

Vagyunk egymáron, akik a spárgát csak madzag formájában ismerjük. Vitamin-konyhas receptkönyvek ugyan emlegetik, de kevesen háborgatják ezeket a lapokat. Külföld ellenben megszűröl is nyújtja érte a kezét. Szakemberek azt mondják, itt lenne a hazája a homokon.

Egyre többen vannak Öt-tömös határában, akik tén-dénálló hajlongással kö-szöntik a felkelő napot, és úgy is búcsúznak tőle nap-áldozat idején. A falu neve ugyan vitatható, de ez a mostanában föltűnő új szo-kás biztosan nem a törökvi-lág atavisztikus visszaütése. Különös bánásmódot igényel a spárga, azért vonulnak ki hajnalok hajnalán a bakhá-tak közé Jakusék, Kothen-cék, Palotásék, Szécsiék, és azért térnek vissza alkonyat előtt újra. Különben lila, pikkelyes lesz a sip, keve-sebbet ér. Tánczos Vincéné hároméves gyakorlatából magyarázza, hogyan lehet a homokhat repedéseiből tud-ni, érdemes-e tíz ujjal meg-bontani a földet, és hogyan csapódhatnak be, ha a szél elsikálja a repedéseket. Ba-csó Piroskával ketten vállal-tak 17 sort, azt vallatják mindennap — hétköznapi és vasárnap, eső, szél vagy ká-nikula egyre megy — április közepétől június feléig. Nagy munka ez. Megéri?

Igaz, hogy az éjféli ker-geti őket ágyba legtöbbször, mert őt tisztítják, osztályoz-zák, csomagolják szedés után az elsőrendűt, a lilát, a fej-és szártörmeleket, de tavaly 6 ezer 323 forint és 50 fillér volt a kemény két hónap haszna. Tánccoséknak. A föl-

Fejlődik a Ferihegyi repülőtér

A Ferihegyi nemzetközi repülőtér 1950. május 7-én kezdte meg működését. A jubileum alkalmából csütörtökön a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumban Földvári László miniszterhelyettes sajtótájékoztatón méltatta a magyar polgári légi közlekedés eredményeit, ismertette jövőjét.

A Ferihegyi légikikötő megnyitása után sokáig Közép- és Kelet-Európa legmodernebb repülőtere volt. Kevesen tudják, hogy a légikikötő központi épülete — a játékos kedvű tervező munkája nyomán — felül-ről nézve repülőgéphez hasonlít. A légi közlekedés technikájának gyors fejlődé-vel lépést tartott a repülőtér. Fénytechni-ka és leszállító berendezések, különféle

automaták gondoskodnak a légikikötő biz-tonságos üzemeltetéséről. A repülőtéren tavaly 750 ezer utas for-dult meg. A MALEV, a repülőtérrel ki-indulva, 28 ország 34 városával tart fenn menetrendszerű kapcsolatot, a Ferihegyi forgalomnak csaknem felét a MALEV bonyolítja le nemzetközi járataival. Van olyan nap, amikor 30—35 gép indul a re-pülőtérrel, s ugyanannyi száll ott le, s ez a szám a nyári csúcsgalamban eléri a százat is.

A közlekedéspolitikai külön figyelmet fordít a dinamikus fejlődő ágazatra, a nemzetközi polgári légiforgalom budapesti támaszpontjának fejlesztésére.

Mérlegen az első negyedév

A kiskereskedelmi árák alakulása

A Központi Statisztikai Hivatal részletes kimutatást készített a kiskereskedelmi árák első negyedévi alakulá-sáról.

Eszerint a kiskereskedelmi árszínvonal az év első negyedében egy százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban, ezen belül azonban januárban és márciusban csupán 0,7, február-ban pedig 1,4 százalékkal voltak magasabbak az árák. Az élelmiszerek és élvezeti cikkek ára a múlt év eleje óta nem változott, bár egyes csokoládéárak, zöldségkon-zervek most valamivel drá-gábbak.

Az idényáras cikkek álta-lában olcsóbbak, mint ta-

valy ilyenkor, ezen belül is a piaci árák néhány száza-lékkal alacsonyabbak a bol-ti áráknál. A baromfi piaci ára az év első negyedében egy, a tojásé hat, a burgo-nyáé 8, a friss hazai gyü-lölcsé 53 százalékkal ala-csonyabban volt, mint egy évvel ezelőtt. Az idénycik-kek bolti ára ugyancsak lé-nyegesen csökkent, bár a hazai gyümölcs kivételével még mindig meghaladja a két évvel ezelőtti átlagos színvonalat.

A ruházati cikkek árszín-vonala 1970 első negyedében három százalékkal volt ma-gasabb, mint egy évvel ko-rábban. Ezen belül február-ban az egy évvel azelőttihez

képest 4,4 százalékos volt az emelkedés, aminek az az oka, hogy a kedvezményes kiárusítás szűkebb körű volt, mint a múlt év febru-árjában. A ruházati árák mozgásában felfelé és lefe-lé irányuló tendenciák egy-aránt tapasztalhatók. Az im-portfogyasztási cikkek ár-kezelésének megváltozása főleg a későbbi hónapokban — a múlt évről megmaradt készletek kifogyása után — érezteti csökkentő hatását. Az import férfi nyloningek ára máris csökkent, március-ban 6 százalékkal volt ala-csonyabb, mint az egy évvel korábban. A Centrum árú-házak tízszázalékos enged-ménnyel hoztak forgalomba gyermekcipőket, míg a női cipők árszínvonalát az csök-kentette, hogy olcsó, mű-lakkszandálók és pumscipők is nagyobb mennyiségben kerültek forgalomba. A ha-risnyanadrágok ez év első negyedében körülbelül 15, a szintetikus szövetek 14, a szövött hosszú ujjú fiúingek 10, a tréningruháék 8 száza-lékkal voltak olcsóbbak, mint egy évvel ezelőtt.

Néhány alapanyag, példá-ul a műszál, a selyembélés, a habszivacs árának emel-kedése miatt drágult több ruházati cik, így az átmen-ti és a laminált kabátok. Az importballonok forgal-mának növekedése a ballon-kabátok átlagos árszínvona-lát is növelte.

A vegyesipárcikkék ára átlagosan két százalékkal volt magasabb, mint a múlt év első negyedében, ezen belül a tartós fogyasztási cikkeké nem változott, az úgynevezett vegyes-iparcik-keké 2,8 százalékkal emelke-dett. Jelentősebben nőtt az elmúlt évihez képest az épü-let- és bútortárgyak, a háztartási üveg- és porce-lánárak, a játékok, az ezüst-és ajándékárak, a festékek, a mozaik- és cementlapok, a kefe, ecset árak.

A kiskereskedelmi árszín-vonal átlagos egy százalékos növekedésében természetesen benne vannak a múlt évi drágulások. Az utóbbi hó-napokban az általános ár-színvonal nem emelkedett, első negyedévi átlagárak lé-nyegében azonosak, sőt vala-mivel alacsonyabbak, mint a múlt év negyedik negyed-ében. (MTI)

LOGARLÉCES POLITIKUSOK

Néhány napja régi szervezett munkással, egyik leg-nagyobb hazai üzemünk korábbi üb-elnökével, ma-gas, országos tisztségek viselőjével beszélgettem a 25 esztendő emlékeiről. Sok emlék toladodik előtérbe egy ilyen interjú során: a régi napok, amelyek nem hoztak mindig azonnal tisztázott állásfoglalásokat és bizony bal-fogásokat is el kellett könyvelni. Így mondta el a régi szakszervezeti vezető, hogyan vezették ki annak idején a nagyüzemből az egyik legtehetségesebb és később (más üzemben, más vezető poszton) tehetségét és alkotókedvét újra bebizonyító főmérnököket a gyáriak az 1946—47-es évek egy elhamarkodott pillanatában.

Az ember leír nagy szavakat: politikai éretlenség, nem tökéletes tisztánlátás, osztályelfogultság; mert ezeket is emlegetni lehet az idézett esetben. Még bizonyos adag demagógiát is. Hanem mindenféle elfogultságon és demagó-gián túl, hibás agitációs szemponton túl, egyvalami kétsé-gtelen valóság volt. A munkásoknak az az érzése, benyo-mása, emiése, hogy az a főmérnök — lehetett a világ legrendesebb embere különben — a régi világ embere volt. Miért? Mert pozíciójánál, üzemi súlyánál fogva, ha egy árva szót nem mondott is esetleg a Horthy-rendszer belső politikai vitái idején és egyetlen egy nyilatkozatot sem hallhattak tőle, s magatartása, irányító szerepe min-denkié az azt sugallta: ez az ember politikailag egyértel-műen a rendszerhez tartozik, amely ilyen fontos pozíciót ad neki. Lehet, hogy csak logarléce volt — de abban a nagy gyárban marsallbotnak látszott. Politikai jelképnek, Ó: politikusnak, logarléccel.

Fordítsuk meg a jelképet. Tegyük a mai helyére. A műszaki vezető nálunk és ma is logarléces politikus. Ha akarja, ha nem. Nincs — ha a bérlisták szerint van is — „szakvezetés” és „függetlenített politikai vezetés”. Pon-tosabban az utóbbi lehetséges, de — a politikától függet-lenített műszaki vezetés nem.

Képzelnék el például (nem nehéz, mert nálunk ilyen sok van) egy hatalmas beruházást. Milliárdos érté-kek születnek, az üzem működése két, három vagy öt év múlva a népgazdaság teljesítőképességének nagyarányú növelését teszik majd lehetővé, a gyár — mondjuk — három-ötzezer embert foglalkoztat, egy egész vidék átala-kulásának egyik bázisa. Tőle függ a foglalkoztatottság, tehát — hogy milyen a keresetek növekedése, a távolra utazások aránya mennyire csökken, mennyivel lesz ke-vevesebb ingázó. Ettől a képzeletbeli Művektől — függ egy sor, vele kooperáló üzem termelése, nyeresége, öt-nyolc-ezer további ember keresete, hangulata, a terveinkről, népgazdaságunkról, politikánkról alkotott véleménye.

Tessék: most ezek után fejt rázni arra a kérdésre, politikai tisztség-e ezen a beruházáson a műszakiak, az irányító munkája?

Vegyük egy másik példát: ezúttal nem képzeletbelit. Mondjuk a tiszai vízlépcső építését. Minden hektár föld, amelynek az öntözését lehetővé teszi majd: a szo-cialista építés alapját jelentő munkás-paraszt szövetség-nek gyakorlati igazolása. Nem plakátszerűen és nem szó-lamokkal. Csak úgy, hogy a parasztember, aki közben szintén újságolvasó, és rádióhallgató, és tévénező lett, számon tartja, milyen ígéretet tett neki a kormányzat a földek termékenyebbé tételére. Ha nem valósul meg, az építkezés minden fázisán dolgozó minden vezető politikai hibát követett el — még akkor is (pontosabban, akkor még inkább), ha soha életében nem vallotta magát poli-tikusnak.

De hát az alkotás közben nemcsak a munka nagy ki-hatásai jelentenek politizálást, de a kis gesztusok is. A műhely, az építkezés ezer szemmel figyelni vezetőit, kö-zömbösségüket, vagy örömkítőrésüket, legyintésüket és kéz-fogásukat, ha egy feladat a mérnököknek, a művezetőnek, a műhely vezetőinek láthatóan közömbös: ne csodálko-zanak, ha ez a közöny terjed. Igaz ugyan, hogy a közmon-dásbeli isten nem ad észet a hivatalhoz, de az átlagos be-osztott ezt az esetek többségében mégis feltételezi, tehát valamilyen mértékben figyelembe veszi és mércének tartja vezetője állásfoglalását, lépését, viselkedését, az üzem rendjéhez, fegyelméhez, a munka szeretetéhez kapcsoló-dását.

A munka és politika sose volt szétválasztható — csak látszatra és illúziókban. De összetartozásukat hadd jelképezzem egy egészen más területről vett hason-lattal. Ismeretes a hadseregben a politikai helyettes beosz-tása, aki a parancsnok „politikai főmérnöke”, hogy így fejezzem ki magam. Tessék elképzelni a harchelyzetet, amelyben a zászlóaljat bekerítik, körkörös védelemre ren-dezkednek be, és a helyettes nem fog fegyvert, mivel ne-ki más a feladata, ő „csak politizál”. Persze ilyen politi-kai helyettesek sincsenek. Szerencsére.

De hát lehetnek-e — ismét színére fordítva vizsgá-latunk anyagát — másutt ilyen „csak termelő” parancs-nokok vagy parancsnokhelyettesek? Képzletben esetleg, valóságban aligha.

B. F.

Új, de „rámenős” vállalat

Szükségből és csak átme-neti időre, ez év március 15-ig kapott engedélyt rész-leges közterfoglalásra a III. kerületi tanácsból az m. j. városi tanács kommunális és karbantartó üzemé. Ha na-gyon szórászállásokat aka-runk lenni, akkor sántít a sürgősen kiadott engedély-vezés is, amelyre nem adta ál-dását az első fokú rendör-hatóság. Most aztán — és már hónapok óta — áll a huzavona, mert az új, de erő-szakos vállalat a Tisza La-jos utcából teljes szélesség-ben kihasított egy jó darabot gépkocsijai parkírozásá-

ra, sőt az E 5-ös út men-tén fekvő területet körül is fonta drótkerítéssel. Hiába a III. kerületi tanácsnak, a ke-rület gazdájának felszólítása a közterület felszabadítására, a kommunális és karbantartó vállalat kilincsel és fellebbe-zett a városi tanács illetékes osztályához.

Mi tagadás, a III. kerületi tanács éheltett volna jóga-val: érzékeny bírsággal le-hetne jobb belátásra készítet-

ni a renddel dacoló vállala-tot. Avagy fából vaskarika lenne egy tanács vállalatot annak az államhatalmi szerv-nek megbírságnia, amely éppen a rend betartására al-kotta meg rendelkezését? Úgy lenne ildomos pedig, hogy a vétesség felett ne hunyjunk szemet már első fokon sem, nemhogy rést hagyjunk kilincseltetésre má-sodfokig.

L. F.

PENTEK, 1970. MÁJUS 8.

DÉLMAGYARORSZÁG 3

B. D.